

Земка Тарасій (* ?, Острог – † 13.09.1632, м. Київ)

Український культурний діяч, видавець, педагог. Походив з Острога. Досконале знання ним старослов'янської, грецької та латинської мов дозволяє припустити, що З. навчався в ОА. Був учителем Львівської школи Ставропігійного братства, із яким була пов'язана ОА. На запрошення Є. Плетенецького переїхав до Києва, де почав створюватися потужний культурний осередок, що прийшов на зміну Острозького осередку.

Св. Тарасій. Правдоподібно,
портрет Тарасія Земки

У 1616 р. вписався до Київського братства й вчителював у Київській братській школі. Варто відзначити, що в цьому навчальному закладі працювали й інші вихідці з Острога, які, ймовірно, були випускниками ОА. Був одним з організаторів лаврської друкарні, редагував її видання, автор низки передмов, віршованих епіграм та емблем. Цілком можливо, що друкарському ремеслу він міг навчатися в Острозі, де на початку XVII ст. діяла ще друкарня.

У 1627 р. став ігуменом Київського братського монастиря. Сприяв об'єднанню лаврської школи, заснованої П. Могилою, та школи Київського братства. Став першим ректором після об'єднання цих шкіл, які, власне, й започаткували Києво-Могилянську академію.

Література: Колосова В. П. Земка Тарасій Левкович // Києво-Могилянська академія в іменах. – Київ, 2001. – С. 224; Мицько І., Стратій Я. Роль острозького культурно-освітнього осередку у розвитку української духовної культури // Українське бароко. – Київ, 1993. – С. 154-166; Ясіновський А. Роль Острога в культурних взаєминах України із слов'янами і греками // Острозька давнина: Дослідження і матеріали / Відп. редактор І. З. Мицько. – Вип. 1. – Львів, 1995. – С. 97-103; Monumenta Ucrainae Historica. – Romae, 1965. – Vol. 2. – P. 130.

Петро Кралюк

